

De kommende farmaceuter

I dette nyhedsbrev får du indblik i projekter, der styrker apotekspraksis og farmaceutuddannelsen – fra inklusion og tværfagligt samarbejde til klinisk beslutningstagning og professionel udvikling

Af Bjarke Abrahamsen, Louise Munk Rasmussen og Charlotte Rossing

Til årets FIP-kongres i København blev der indsendt mere end 1500 abstracts. Kun de bedste blev udvalgt til mundtlige præsentationer, og blandt dem har vi håndplukket de mest relevante emner for jer – dem, der kan gøre en forskel i jeres praksis.

Inklusion i farmaceutuddannelsen: Et europæisk samarbejdsprojekt

Dette europæiske projekt havde til formål at styrke undervisernes kompetencer i inkluderende undervisning på farmaceutuddannelsen og konkret undervisning i mangfoldighed, lighed og inklusion (EDI – Equality, Diversity and Inclusion). Det skete gennem udviklingen af et internationalt COIL-kursus (collaborative online international learning), som blev baseret på konkrete behov og erfaringer fra studerende og undervisere på universiteter i Norge, Finland, Holland og Spanien.

Grundlaget for udviklingen af kurset var et spørgeskema, som blev besvaret af 526 farmaceutstuderende og 145 undervisere. De studerende blev spurgt til deres oplevelse af tilhørsforhold, interkulturel kommunikation,

repræsentation af deres læringsstil i pensum og inklusivitet i læringsmiljøet. Undervisere blev spurgt til deres selvtilid i inkluderende undervisning, institutionel støtte til EDI, udfordringer med inklusion og erfaringer med at integrere EDI i pensum.

De studerendes svar viste betydelige forskelle mellem institutionerne/landene. Nogle studerende følte sig godt støttet i deres læringsmiljø, mens andre oplevede begrænset repræsentation i pensum og vanskeligheder med at deltage i interkulturelle diskussioner. Der var variationer i oplevelsen af tilhørsforhold og i, om kursusmaterialerne afspejlede mangfoldighed. Interkulturel kommunikation blev fremhævet som en udfordring af flere studerende, hvilket kan indikere behov for bedre forberedelse til mangfoldige læringsmiljøer.

Undervisernes svar viste også stor variation. Nogle undervisere følte sig sikre i inkluderende undervisning, mens andre oplevede usikkerhed og manglede metoder til at integrere mangfoldige perspektiver. Mange undervisere rapporterede vanskeligheder med at håndtere ubevidste fordomme og skabe inkluderende læringsrum. Institutionel støtte til EDI-træning varierede betydeligt mellem landene, og flere undervisere efterspurgte strukturerede kompetenceudviklingsforløb.

Resultaterne afslørede et klart behov for kompetenceudvikling blandt undervisere og for bedre repræsentation og inklusion i farmaceutuddannelsen. Projektet har brugt den indsamlede viden til at udvikle et COIL-kursus med moduler om samarbejde i mangfoldige grupper, interkulturel kompetence, inkluderende vurderingsformer og tillid i læringsmiljøer. Projektet tilbyder en evidensbaseret model for international og tværfaglig kompetenceudvikling, som kan inspirere både universiteter og apoteker til at styrke inklusion i undervisning og praksis.

Klinisk beslutningstagning hos farmaceutstuderende

Dette projekt fra England undersøgte, hvordan en aktiv læringsmodel med fokus på lederskab kan forbedre beslutningstagning og problemløsning hos farmaceutstuderende. Målet var at styrke kompetencer for både klinisk og administrativ praksis.

Studiet blev gennemført med 60 både nye og sidste-års farmaceutstuderende. Deltagerne blev tilfældigt og ligeligt fordelt i en interventionsgruppe (n=30) og en kontrolgruppe (n=30). Interventionen omfattede case-baseret læring, rollespil og brug af spil og diskussioner om etiske dilemmaer. Kontrolgruppen modtog traditionel forelæsningsbaseret undervisning.

Resultaterne viste en markant forbedring hos interventionsgruppen. Lederskabskompetencerne steg fra 41,92 til 67,35, hvilket indikerer en betydelig styrkelse af evnen til at påtage sig lederskab og træffe beslutninger. Beslutningstagningen blev mere præcis, med en stigning fra 59,84 % til 81,27 %.

Problemløsningsevnen blev forbedret fra 5,68 til 8,03, hvilket viser øget evne til at analysere og håndtere komplekse situationer. Kontrolgruppen viste ingen signifikante ændringer. En tematisk analyse af de studerendes refleksioner viste øget selvtillid, bedre samarbejde og stærkere lederskab i praksis.

Projektet viser, at aktiv læring, hvor de studerende tager lederskab, forbedrer tekniske færdigheder og styrker personlige og sociale kompetencer. De studerendes øgede selvtillid og samarbejdsevner peger på, at denne undervisningsform kan forberede dem bedre til virkelighedens komplekse beslutningssituationer, både på hospitaler og i apotekspraksis.

Styrkelse af professionel praksis hos nyuddannede farmaceuter

Et nordirsk projekt undersøgte, hvordan psykologiske perspektiver kan integreres i udviklingen hos nyuddannede farmaceuter og

styrke deres professionelle praksis. Målet var at støtte overgangen fra studerende til færdig farmaceut og inkludere behovet for kommunikation, samarbejde og følelsesmæssig robusthed.

Projektet bestod af en workshop med to farmaceuter, der delte deres erfaringer om professionelle udfordringer, og en klinisk psykolog, der faciliterede diskussioner og introducerede teknikker til håndtering af udfordringer til nyuddannede farmaceuter.

En elektronisk spørgeskemaundersøgelse blev gennemført for at evaluere workshoppen og indsamle deltagerne definitioner af professionel praksis og afdække deres behov for støtte. Der blev gennemført før- og eftermålinger af deltagerne forståelse og selvtillid.

Resultaterne viste, at nyuddannede farmaceuter kobledes professionel praksis med stærk kommunikation, samarbejde i teams og tro på egen evne til beslutningstagning. Projektet identificerede manglende følelsesmæssig robusthed, konflikthåndtering og evnen til at håndtere presset, når man står alene med et ansvar. Deltagerne vurderede de psykologiske teknikker som værdifulde, især metoder som arbejde med udfordrende situationer og strategier til refleksion. Farmaceuterne fik øget forståelse for egne følelsesmæssige og relationelle aspekter i deres rolle. Centrale temaer i analysen var behovet for løbende mentorstøtte, adgang til psykologisk støtte og struktureret vejledning i overgangen fra trainee til selvstændig farmaceut.

Overordnet viste workshoppen, at integration af psykologisk tænkning i farmaceuters kompetenceudvikling kan styrke deres evne til at håndtere komplekse arbejdsituationer. Projektet peger på et behov for målrettet støtte til robusthed, konflikthåndtering og refleksion – kompetencer, der er afgørende for en bæredygtig og effektiv professionel praksis.

Farmaceutstuderendes erfaringer i tværprofessionelt samarbejde

Dette projekt fra Californien undersøgte, hvordan deltagelse i tværprofessionelt samarbejde påvirkede farmaceutstuderendes forståelse for

andre sundhedsprofessioner. Målet var at forbedre forståelsen af roller og ansvar i tværfaglige teams og reducere misforståelser. Farmaceutstuderende på andet år deltog i sessioner med førsteårsstuderende fra medicin og sygepleje. Sessionerne omfattede arbejde med patientcases, afklaring af roller og ansvar samt team-simulationer med patientcases. Efter deltagelse skrev de studerende en afsluttende opgave. 171 essays blev indsendt, og 151 blev inkluderet i analysen.

Der blev identificeret fem kategorier i de indsendte essays:

1. Roller og ansvar
2. Uddannelsesbaggrund og træning
3. Professionelle værdier og etik
4. Patientkontakt og behandlingsmetoder
5. Arbejdsområde (scope of practice).

Samlet set blev der identificeret 175 forforståelser om de øvrige studerende. 94,3 % af de studerende angav, at deres antagelser ændrede sig efter sessionerne. De mest udbredte forforståelser handlede om roller og ansvar (36,6 %), efterfulgt af uddannelsesbaggrund (18,3 %), professionelle værdier og etik (17,7 %), arbejdsområde (14,8 %) og patientkontakt (12,5%).

Projektet viser, at misforståelser om sundhedsprofessioners roller er udbredte blandt farmaceutstuderende. Deltagelse i tværprofessionel undervisning har en tydeligt positiv effekt på forståelsen af andre faggruppers ansvar og kompetencer. Resultaterne understreger vigtigheden af løbende tværprofessionel træning for at bygge bro mellem faggrupper og fremme samarbejde i patientbehandling.